

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 408/2022
21.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Биљане Синановић, Невенке Важић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела повреда права на подношење правног средства из члана 147. Кривичног закона, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Ане Игић, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Нишу 1К. 225/20 од 16.12.2021. године и 5Кв.бр. 1398/21 од 14.02.2022. године, на седници већа одржаној дана 21.06.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ане Игић, те се укидају правноснажна решења Основног суда у Нишу 1К. 225/20 од 16.12.2021. године и 5Кв.бр. 1398/21 од 14.02.2022. године и предмет **ВРАЋА** Основном суду у Нишу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Нишу 1К. 225/20 од 16.12.2021. године, одбачен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка поднет од стране браниоца окривљене АА, адвоката Ане Игић, као недозвољен.

Решењем Основног суда у Нишу 5Кв.бр. 1398/21 од 14.02.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Ане Игић, изјављена против решења Основног суда у Нишу 1К. 225/20 од 16.12.2021. године.

Против наведених правноснажних решења Основног суда у Нишу захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљене АА, адвокат Ана Игић, због повреде закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, са предлогом да се поднети захтев за заштиту законитост усвоји и побијане одлуке преиначе те да се на терет буџетских средстава суда или на терет приватних тужилаца окривљеној досуде трошкови или да се побијана решења укину и списи предмета врате првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1.

Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА је основан.

Основано бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, из разлога што је суд одлуком о трошковима кривичног поступка повредио закон тиме што браниоцу окривљене није усвојио захтев за накнаду трошкова.

Наиме, решењем Основног суда у Нишу 1К. бр. 225/20 од 12.02.2021. године одбачена је као недозвољена приватна тужба ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ поднета против окривљене АА због кривичног дела повреда права на подношење правног средства из члана 147. став 1. КЗ, а другим ставом решења одређено је да трошкови поступка падају на терет приватних тужилаца.

Решењем Вишег суда у Нишу Кж2 бр. 96/21 од 17.05.2021. године, делимично је усвојена жалба приватних тужилаца ББ, ВВ, ГГ, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ и решење Основног суда у Нишу 1К. бр. 225/20 од 12.02.2021. године је укинута у ставу два који се односи на одлуку о трошковима поступка, док је у осталом делу жалба приватних тужилаца одбијена као неоснована. Након овакве одлуке суда, бранилац окривљене је поднео захтев за досуђивање трошкова у коме је навео да уколико суд сматра да трошкови кривичног поступка не падају на терет приватних тужилаца одреди да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Поступајући по овом захтеву Основни суд у Нишу је донео решење 1К. 225/20 од 16.12.2021. године којим је одбацио захтев за накнаду трошкова кривичног поступка поднет од стране браниоца окривљене АА, адвоката Ане Игић, као недозвољен.

Решењем Основног суда у Нишу 5Кв. 1398/21 од 14.02.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Ане Игић изјављена против решења Основног суда у Нишу 1К. 225/20 од 16.12.2021. године.

Основни суд у Нишу је поводом захтева браниоца окривљене да се истој досуде трошкови на терет буџетских средстава суда одбио поднети захтев и у образложењу побијаног решења указао да нема законских услова да нужни издаци и награда браниоца окривљене падну на терет буџетских средстава суда у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП и на тај начин, по налажењу Врховног касационог суда, Основни суд у Нишу је побијаним решењима учинио повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Одредбом члана 265. став 3. ЗКП прописано је да је приватни тужилац дужан да накнади трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) овог законика, нужне издатке окривљеног, нужне издатке и награду његовог браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награду вештака и стручног саветника, ако је поступак обустављен или је оптужба одбијена или је окривљени ослобођен од оптужбе, осим ако је поступак обустављен, односно ако је оптужба одбијена због смрти

окривљеног или због тога што је наступила застарелост кривичног гоњења услед одуговлачења поступка које се не може приписати у кривицу приватног тужиоца.

Имајући у виду да је у конкретном случају решењем одбачена као недозвољена приватна тужба напред наведених приватних тужилаца, правилан је став из побијаних решења да трошкови кривичног поступка не могу падати на терет буџетских средстава суда. Међутим, у ситуацији када је одбачена приватна тужба, а која ситуација је изједначена са обуставом кривичног поступка, окривљена има право на трошкове поступка сходно напред наведеном члану 265. став 3. ЗКП и исти падају на терет приватног тужиоца. Дакле, сходно наведеној одредби Законика о кривичном поступку у случају одбачаја приватне тужбе суд је у обавези да донесе одлуку о трошковима кривичног поступка који у том случају падају на терет приватних тужиоца.

Имајући у виду напред наведено Врховни касациони суд је усвојио поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљене као основан, наведена решења Основног суда у Нишу укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање, при чему ће суд имати у виду примедбе наведене у овој пресуди.

Осим тога, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је оспорио и решење Вишег суда у Нишу Кж2. 96/21 од 17.05.2021. године. Међутим, како тим решењем није окончан предметни кривични поступак, односно предметна кривично-правна ствар није истим решењем пресуђена, односно није решена, већ је у делу одлуке о трошковима укинута првостепена одлука, наведено решење не представља правноснажну одлуку против које се у смислу члана 482. ЗКП, може поднети захтев за заштиту законитости, јер је исто само формално правноснажно али није правноснажно у материјалном смислу, те Врховни касациони суд није разматрао наводе у захтеву којима се побија предметно решење.

Из изнетих разлога, на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**